

### **Posudek oponenta diplomové práce**

Jméno a příjmení diplomanta: Adéla Hromádková

Téma práce: Psychologické profilování pachatelů mnohonásobných vražd

Rozsah práce: 77 stran (95 stran včetně obsahu, seznamu literatury, příloh, abstraktu a dalších součástí)

Datum odevzdání práce: 5. 4. 2020

Vedoucí diplomové práce: doc. PhDr. Ludmila Čírtková, CSc.

Oponent diplomové práce: JUDr. Jiří Krupička, Ph.D.

**1. Aktuálnost (novost tématu):** Diplomantka si pro svou práci zvolila téma psychologického profilování pachatele. Jedná se o téma velmi atraktivní, které neustále přitahuje pozornost jak laické, tak i odborné veřejnosti. Jak lákavá by totiž byla představa vyhledávání pachatele na základě jeho psychologického profilu vycházejícího zejména z modu operandi jeho činu. Ostatně takový obraz o vyšetřování závažné trestné činnosti si může laická veřejnost vytvořit na základě amerických kriminálních thrillerů. Diplomantka se však touto laickou představou nenechala zmást a správně pochopila, že pokud má psychologické profilování představovat pro vyšetřování užitečnou metodu, nemůže stát pouze na jakémsi „psychologickém věštění vlastností pachatele z koule“, ale musí vycházet z určitých měřitelných (zjistitelných) poznatků získaných ostatními kriminalistickými metodami, na základě nichž je vytvořen kriminální (nikoliv pouze psychologický) profil pachatele, který slouží jako určité vodítko dalšího vyšetřování, a nejedná se tak o metodu individuální identifikace pachatele. Na tomto základě se pak otevírá dostatečný prostor pro originální zpracování diplomové práce.

#### **2. Náročnost tématu na:**

##### **a. Teoretické znalosti**

Autorka v diplomové práci prokázala nadprůměrné teoretické znalosti zejména z kriminologie, ale i kriminalistiky, soudní psychologie a trestního práva. Práce je tak svou povahou interdisciplinární, což zvyšuje nároky na zpracovatele tématu.

##### **b. Vstupní údaje a jejich zpracování**

Diplomantka rovněž prokázala dostatečnou orientaci v odpovídajících materiálech a dokázala oddělit pro svou práci podstatné zdroje od těch nepodstatných. Musela vycházet zejména z monografií a odborných článků ke zvolenému tématu a vícera internetových článků, a to zejména zahraniční provenience, což zvyšuje nároky na jejich sběr a zpracování.

##### **c. Použité metody**

Při vytváření své práce autorka používala standardních vědeckých metod typických pro danou problematiku, tedy zejména analýzu a komparaci cizích textů.

#### **3. Kritéria hodnocení práce:**

### **a. Splnění cíle práce a samostatnost při jejím zpracování**

Autorka si hned v úvodu vytyčila za cíl (zjednodušeně řečeno) shrnout základní vědecké poznatky o metodě psychologického profilování a kriticky zhodnotit možnosti jejího využití pro zkvalitnění vyšetřovací praxe. Tohoto úkolu se chopila poměrně zdařile a je možné konstatovat, že ve své práci stanovených cílů dosáhla samostatně a způsobem, který odpovídá více než základním požadavkům na obdobný druh (základní) vědecké práce.

### **b. Formální členění práce a její logická stavba**

Předložená práce splňuje po formální stránce všechny požadavky. Celkově i s přílohami je vypracována na 95 stranách, přičemž vlastní text včetně úvodu a závěru obsahuje 77 stran. Nechybí abstrakt v českém a anglickém jazyce i seznam klíčových slov.

Text sám je přehledně strukturován do 5 kapitol, které se dále člení na jednotlivé podkapitoly. Takto pojatou strukturu autorka doplnila úvodem a synergickým závěrem, což odpovídá obvyklému způsobu vnitřního dělení diplomových prací. První kapitola obsahuje obecný úvod do problematiky psychologického profilování a krátký historický exkurs vývoje této metody nejen v zahraničí, ale i u nás. V druhé kapitole se autorka věnuje různým přístupům k psychologickému profilování, kdy odlišuje přístupy zámořské a britské, a dále čtenáře seznamuje s geografickým profilováním a německým přístupem operativní analýzy případu. V následující kapitole již autorka popisuje proces vytváření psychologického profilu a předkládá požadavky na jeho obsah. Předposlední kapitola následně pojednává o využití profilování pro vyšetřování mnohonásobných, zejména sériových vražd. V poslední (bilanční) kapitole pak autorka upozorňuje na úskalí a limity (zejména přesnost a spolehlivost) této metody. Diplomantka tak pro svou práci zvolila logickou strukturu, která čtenáři pomáhá v dobré orientaci v práci. Autorka při svém výkladu postupuje od obecného ke konkrétnímu, což napomáhá lepšímu pochopení ze strany čtenáře.

### **c. Práce se zdroji (včetně využívání cizojazyčných zdrojů a citací):**

Autorka s ohledem na zvolené téma zvolila dostatečný a reprezentativní okruh pramenů, včetně mnohých zahraničních, se kterými uměla dobře pracovat, což se v práci pozitivně odráží a je její největší devizou. Autorka správně v práci rozlišuje mezi citací a parafrází. Diplomantka rovněž správně odkazuje na internetové zdroje, u kterých uvádí kromě kompletní webové adresy i datum zobrazení. Autorka ovšem v práci příliš nevyužívala citačních zkratk, což by více přispělo lepší přehlednosti odkazů na prameny, když pouze sporadicky a zcela nedůsledně použila pouze citační zkratku „tamtéž“. Na mnoha místech ji však nepoužila, ačkoliv se to přímo nabízelo (srov. např. pozn. č. 108 a 109 nebo č. 117 a 118).

### **d. Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)**

Hloubka autorkou provedené analýzy tématu se jeví s ohledem na rozsah práce jako více než dostačující, její analýza cizích textů a poznatků je velmi zdařilá, tyto dobře kompiluje a seřazuje do svého autorského textu. Diplomantka cizí názory nejen v práci přejímá, ale dokáže je i kriticky hodnotit, byť by oponent práce ocenil ještě větší množství vlastních reflexí a polemik autorky s cizími názory k danému tématu. Na druhou stranu lze vyzdvihnout, že diplomantka svůj teoretický výklad vhodně doplňuje organicky zařazenými příklady z praxe, na kterých uváděné teoretické poznatky vhodně ilustruje. Tyto příklady často ze zahraniční praxe tak práci příjemně okořeňují.

#### e. Úprava práce (text, grafy, tabulky)

Úprava práce je na dobré úrovni. Členění do jednotlivých kapitol a podkapitol je přehledné a logické. Autorka do práce zařadila i tabulkové přílohy.

#### f. Jazyková a stylistická úroveň

Autorský text diplomantky je celkem čtivý, na dostatečné stylistické úrovni, který je i pro laického čtenáře srozumitelný. Jinak kvalitní práci však zcela degraduje obrovské množství gramatických chyb, které autorka doslova páchá při psaní čárek ve větě jednoduché i složité, jež diplomantka zjevně vůbec neovládá. Psaní čárek totiž není intuitivní záležitost, nýbrž má zcela jasná a zřejmá pravidla, jež je nutné znát, aby text pro čtenáře dával smysl a ten jej nemusel číst opakovaně. Uvedený nedostatek je pak umocněn tím, že si diplomantka doslova libovala v (nadbytečném) psaní rozsáhlých souvětí, v nichž tu čárku vynechala, ačkoliv tam měla být, a tu ji zase napsala zcela nadbytečně. Výsledkem je tak práce, kde prakticky v každém druhém souvětí (někde i častěji) je chyba ve psaní čárek. Oponent by tak autorce pro jakékoliv její budoucí písemné práce doporučil, aby se s pravidly psaní čárek seznámila. Práce pak není prosta ani překlepů, byť ty se v práci objevují jen sporadicky.

#### 4. Konkrétní poznámky k práci:

- Na str. 27 poslední věta prvního odstavce zjevně postrádá větu hlavní, takže nedává smysl.
- Oponent nerozumí, jakou má souvislost „Munchausen syndrome by proxy“ s pachateli (pachatelkami) sériových vražd; Pokud na základě něho dojde k vraždě, těžko se tak bude dít v sérii.
- Diplomantka by možná kritičtěji měla přistupovat k některých výstupům studií sériových vrahů, jež ze své podstaty musí představovat příliš malý statistický vzorek. Těžko pak lze uvěřit, že „velké množství psychopatických sériových vrahů vykonávalo povolání elektrikáře“, jak uvádí na str. 62 – 63.

#### 5. Celkové zhodnocení a otázky k zodpovězení při obhajobě:

Na základě výše uvedeného lze uzavřít, že předložená práce bez ohledu na jakékoliv konkrétní připomínky oponenta práce představuje velmi dobré zpracování tématu, avšak jeho hodnotu značně sráží shora zmíněný nedostatek v nedostatečné jazykové korektuře.

**Proto doporučuji předloženou práci k obhajobě.**

Při ústní obhajobě by diplomantka měla zodpovědět tuto otázku:

Pro jaké druhy kriminality je psychologické profilování zcela nevhodné? Vysvětlete.

V případě úspěšné obhajoby navrhuji práci hodnotit klasifikačním stupněm: **1 – 2**

V Praze dne: 15. 5. 2020

**JUDr. Jiří Krupička, Ph.D.**  
oponent diplomové práce